

synlig kun paa, hvad der skal ydes til Staten; anderledes stiller Sagen sig, naar man tager i Betragtning, at Ejendomsskylden ogsaa skal være Basis for den kommunale Beskatning. Jeg vil bestemt hævde, at hvis disse Afdragsregler ikke stode der, vilde man komme til at støde an mod et andet Princip, der hviler paa en sund og rimelig Tankegang, det Princip nemlig: ikke at tage Skat der, hvor der ikke er meget at tage den af. Enhver, som kender til smaa Ejendomme paa Landet, vil indrømme, at der ingen som helst Grund er til at lægge forøget Skat paa dem, efter- som deres Skatteevne ikke er meget stor. Lad os være enige om, at bortset fra Fra- dragsreglerne komme de smaa Ejendoms- besiddere nærmest kun til at være Til- skuere ved, hvad der her foregaar, uden selv at være videre interesserede deri. Det er ikke nogen Bebrejdelse, jeg kan godt være tilfreds med, at der vedtages noget, som er ret og rigtigt paa andre Omraader, selv om det ikke er mit eget. Ære være Skatteafdragsreglerne! De vare den Gang, de kom herop fra det andet Ting, paa enkelte Punkter bedre, men det passer dog ikke rigtigt, naar den ærede foregaaende Taler sagde, at Afdragene nu i alle Ret- ninger ere lavere. Der er foregaaet *een* Forandring, som glæder mig, og som jeg siger Udvalget Tak for, fordi det er de mindste Ejendomme, der derefter blive forholdsvis bedst stillede. Man har holdt en beskærmende Haand over de mindste Ejendomme, og det sætter jeg Pris paa. Det stemmer med en human Tankegang. Om saa Principet om Ligebeskatning for alle ikke er opfyldt, er mig ikke saa vigtig. Jeg kunde nok ønske Afdragsreg- lerne lidt anderledes, men det skal jeg ikke komme nærmere ind paa. Dog kunde jeg ønske at sige et Par Ord med Hensyn til de Afdrag, der finde Sted for Haand- værkernes Vedkommende. Der sker jo ikke noget Afdrag for dem, som nu svare Bygningsafgift! Det er kedeligt, at disse Mennesker skulle være stillede paa en anden Maade end dem, som ikke have Byg- ningsafgift. Det er ingenlunde altid Til- fældet, i Særdeleshed paa Landet, at de, som svare Bygningsafgift, netop have bedre Raad til at svare Skat end dem, som ikke gøre det. Og det skulde meget glæde mig, om der kunde ske nogen Forandring paa dette Punkt, men det antager jeg ikke — ganske vist kunde Udvalget jo arbejde derpaa, og det skulde glæde mig, hvis det gør det.

Det andet Spørgsmaal, jeg kunde have Lyst til at omtale, angaar Skovbeskat- ningen. Der komme Principerne atter frem, og ganske vist er jeg villig til at fravige Principerne, naar jeg synes, det er rigtigt, men i dette Tilfælde er jeg ganske vist tilbøjelig til at holde paa dem. Den Bestemmelse, som foreslaas af Mindre- tallet, men for Resten ogsaa af Flertallet, om end mere afdæmpet, og som gaar ud paa, at den Renindtægt, som man kan faa ud af Skovene, skal lægges til Grund for Beskatningen forekommer mig meget problematisk. Thi hvad vil Renind- tægten sige. Jeg antager, at det er den Indtægt, som man har, naar man drager alle Udgifterne og Skatteafgifterne fra, Arbejdslønnen o. s. v. Hvis man vilde følge dette samme Princip over for andre Landejendomme, vilde man faa noget ganske mærkeligt at se. Det er en bekendt Sag, — det er der vist mange, der ville indrømme, og jeg vil i alt Fald paastaa det — at dersom man regnede med Renindtægten for Landejendomme i det hele taget, vilde den vise sig meget lille. Og jeg vil til- føje — hvad der maaske vil forekomme urimeligt, men som desuagtet er rigtigt, — at jeg føler mig overbevist om, at dersom man vilde regne med Renindtægter for de mindre Ejendommers Vedkommende, vilde man slet ikke faa nogen Ejendomsskyld lagt paa dem. Man paastaar nok, at de rigtige smaa Ejendomme ere rentable. Ja vel, paa en vis Maade. Der bliver lagt et stort Arbejde ind i disse smaa Land- brug. Mand, Kone og Børn arbejde tro- fast ved Siden af hinanden og hjælpes ad; men de have en meget lang Arbejdstid, og jeg tror at turde paastaa, at dersom man vilde give dem en ordentlig Dagløn for deres Arbejde, vilde der kun blive en mindre Sum tilbage til Forrentning af den Kapital, der er indskudt i Ejendommen. Men Produktionen er ganske vist meget stor. Skulde man beskatte disse smaa Ejendomme efter deres fulde Værdi, vilde man komme til at beskatte det personlige Arbejde en hel Del. Det er en bekendt Sag, at Landbruget i Almindelighed ikke er noget rentabelt Erhverv at sætte Penge i, og hvorfor gør Folk det dog. Ja, det maa enhver svare paa for sig, men for de mindre Ejendommers Vedkommende gælder det jo, at der er noget meget tiltalende ved at have Fødderne under eget Bord og gaa efter sin egen Næse, selv om den er skæv, Jeg vil, som sagt, meget anbefale, at man med Hensyn til Skovene bliver